

شیوع مصرف سیگار در دبیران مرد مدارس متوسطه‌ی شهرستان رشت در سال ۱۳۸۲

دکتر زهرا محتشم امیری*، دکتر حرمت رحیم زاده اشکلک**

نویسنده‌ی مسئول: رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان mohtashamaz@yahoo.com

دریافت: ۸۴/۹/۱۷ پذیرش: ۸۴/۱۰/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: سیگار کشیدن یک مشکل بهداشتی عمده در کل دنیا و مانعی سخت برای پیشرفت در بسیاری از کشورهای در حال توسعه می‌باشد. اکثر مطالعات نشان داده‌اند که سن شروع مصرف سیگار قبل از ۱۸ سالگی می‌باشد و مصرف سیگار دانش آموزان ارتباط نزدیکی با مصرف سیگار در معلمان دارد. از این رو مطالعه‌ی حاضر با هدف تعیین شیوع مصرف سیگار در دبیران مرد مدارس متوسطه‌ی شهرستان رشت، در سال ۱۳۸۲ انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه مقطعی، ۶۰۰ دبیر مرد دبیرستان‌های سطح شهرستان از طریق پرسش‌نامه‌ی خود ایفا مورد بررسی قرار گرفتند. پرسش‌نامه شامل دو قسمت اطلاعات زمینه‌ای و الگوی مصرف سیگار بود. داده‌ها پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزار SPSS 11.5 و آزمون‌های آماری کای دو و رگرسیون لجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: از ۵۸۲ معلم مورد مطالعه، ۱۱۹ نفر (۲۰/۴ درصد) سیگاری بوده و ۵۵ نفر (۹/۴ درصد) نیز سیگار را ترک کرده بودند. ۷۰/۵ درصد بیش از یک نخ سیگار در روز مصرف می‌کنند. میانگین سن شروع مصرف سیگار $19/4 \pm 7/5$ سال بود. بین وضعیت تأهل، سطح تحصیلات و نوع رشته‌ی تحصیلی، داشتن همکاران سیگاری، ورزش در طول هفته و مشاهده‌ی دکتر یا پرسنل بهداشتی در حال سیگار کشیدن با مصرف سیگار معلمان ارتباطی وجود نداشت، اما بین اشتغال به شغل دوم ($P=0/03$)، داشتن دوستان سیگاری ($P=0/0001$)، مشاهده‌ی سیگار کشیدن معلمان در طول دوره‌ی دبیرستان ($P=0/04$) و سن شروع مصرف سیگار ($P=0/0001$) با مصرف سیگار ارتباط معنی‌دار وجود داشت. داشتن دوستان سیگاری با نسبت شانس ۲/۷۵ (حدود اطمینان ۱/۲ تا ۶/۱) و سن شروع مصرف سیگار قبل از ۱۵ سالگی با نسبت شانس ۵/۳۴ (حدود اطمینان ۲/۳۸ تا ۱۱/۹۵) بر مصرف سیگار (در حال حاضر) مؤثر بوده‌اند.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که مصرف سیگار در معلمان مدارس شایع بوده و باید هر چه سریع‌تر برنامه‌های پیشگیری و منع مصرف سیگار در مدارس به اجرا درآید. انجام مطالعات بیشتر توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: سیگار کشیدن، معلمان، مدارس متوسطه، عوامل خطر

مقدمه

با درآمد پایین تا متوسط زندگی می‌کنند. مصرف سیگار دومین علت شایع مرگ در جهان و مسئول مرگ ۵ میلیون نفر در سال می‌باشد که این تعداد تا سال ۲۰۲۵ به ۱۰ میلیون نفر خواهد رسید. در واقع عامل مرگ نیمی از افراد سیگاری (حدود ۶۵۰ میلیون نفر) سیگار است که بیشتر این مرگ‌ها در

سیگار کشیدن یکی از رفتارهای پر مخاطره‌ی انسانی است که هزینه‌ی اقتصادی و اجتماعی زیادی بر جوامع تحمیل کرده است. در حال حاضر یک میلیارد و سیصد میلیون نفر در جهان سیگاری هستند که چهارپنجم این تعداد در کشورهای

* متخصص پزشکی اجتماعی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی گیلان

** پزشک عمومی